

Til
Stortingets Energi- og miljøkomité

25. april 2016

NOTAT VEDRØRENDE MELD.ST. 21 (2015-2016) ULV I NORSK NATUR

Norsk Sau og Geit (NSG) råder Stortinget til å avvise ulvemeldingen. Den svekker øvrige politiske mål i samme område og setter ikke konsekvensene av ulveforvaltningen i et reelt perspektiv. NSG oppfordrer Stortinget om å sende meldingen tilbake, og ber om at effektene av ulvens tilstedeværelse for folk, kultur, matproduksjon og livssituasjon vurderes i meldingen. En konsekvensanalyse er helt nødvendig for et så kontroversielt tema.

Norsk utmark, beitebruk og rovvilt

Norges største fastlandsressurs er utmarka. Utmarka innehar framtidens potensial for økt matproduksjon, økologisk bruk og bærekraftig vekst innen et mangfold av næringer, samt turisme og rekreasjon. Bruken av utmarka er historisk og kulturelt betinget, og den er fundamentet for bosetting og samfunnsutvikling i distriktene. *Denne ressursutnyttelsen har ikke Norge råd til å miste.*

Etter fredningen av rovdirene på 80-tallet har konflikten mellom beitenæring og ulv eskalert. Forebyggende og konfliktdempende tiltak til tross: sau er og blir et byttedyr som årlig utsettes for angrep, skader og død i katastrofale møter med ulv og andre rovdyr. I tillegg til redusert dyrevelferd fører ulv i norsk natur til en reduksjon i livskvalitet for beboere i og nær ulvesonen, risikobasert driftsøkonomi, negativ vekst i matproduksjonen, gjengroing av kultur- og landbruksarealer, redusert biologisk mangfold, og ekspropriasjon av eiendomsrett uten kompensasjon.

Biologisk mangfold og matproduksjon

NSG ønsker å peke på Stortingets ansvar for *alle* arter i henhold til naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen, med en særlig forpliktelse overfor nasjonale ansvarsarter og utvalgte norske landskap. Stortinget er også bundet til den europeiske landskapskonvensjonen, ILO-konvensjonen og den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.

Økt norsk matproduksjon er politisk mål. Det er også et solidarisk, økonomisk og klimavennlig valg som bidrar til biologisk mangfold utover egne landegrenser, i tillegg til egen matsikkerhet og mattrygghet. Økt norsk matproduksjon på norske ressurser styrker vår selvforsyningsgrad.

NSGs synspunkter vedrørende ulvemeldingens innhold

Stortingsmeldingen gir et ensidig inntrykk av ulv i norsk natur. Svært få problemstillinger er belyst, tatt i betraktning ulvens omdiskuterte tilstedeværelse i Norge. Både streifulv og familiegrupper har stor effekt på bosetting og næringsdrift, uavhengig av ulvesonen. Ulvemeldingen unnlater å vise til vesentlige konflikter knyttet til arealdifferensiering og ulvens tilstedeværelse utenfor ulvesonen, og meldingen omtaler ikke at opp mot 50 % av alle ulveindivider i Norge til enhver tid befinner seg utenfor sonen.

Stortingsmeldingen ignorerer beiteretten, dens rettsstatus og hvilke verdier som er knyttet til beiteretten. Det fins ingen referanse til Meld.st. 9 "Velkommen til bords", ei heller til beitedyrenes betydning for matproduksjonen. Ulvemeldinga omtaler overhodet ikke ulvens påvirkning på norsk matproduksjon, og dette skjærer konflikten med beitenæringa.

Kapittel om tap av beitedyr og forebyggende tiltak er uoversiktlig, og det er tidvis uklart hvilke forhold som er relatert ulven kontra de andre erstatningspliktige rovdyrartene. Forebyggende og konfliktdempende tiltak ramses opp, men gir lite oversikt over resultater fra prosessene. NSG ser det

som vesentlig at dette utdypes ytterligere, da erfaringer har vist at få tiltak hjelper på sikt. Rovdyrene tilpasser seg og ulven er ikke noe unntak. Det er næringas erfaring at ethvert forebyggende tiltak, bortsett fra uttak av skadedyr og reduksjon i rovdyrbestandene, svekker matproduksjonen på norske ressurser og hindrer tilgang til beitemene.

I år er det stadfestet 6 helnorske ynglinger av ulv. Dette er en dobling av både kull og antall individ av ulv i norsk natur siden 2015. NSG kan *ikke* akseptere at måloppnåelse for ulv baseres på gjennomsnittet av siste tre års dokumenterte data, ei heller intervallmål for ulvebestanden. NSG advarer mot hurtig reproduksjon og økt skadeomfang for småfe i områder med ulv.

Totalt sier ulvemeldingen mye om ulv, men overraskende lite om de som lever med ulv og konsekvensene det medfører. Slik NSG ser det gir meldingen svekkede forhold for beitenæringen og befolkningen i henhold til Rovviltforliket av 2011.

Med hilsen
Norsk Sau og Geit

Tone Våg (s)
styreleder

Lars Erik Wallin (s)
generalsekretær